

Norra Åsbo Renhållnings AB
Hyllstofta 6178
264 93 Klippan

Ifrågasatt konkurrensproblem på marknaden för insamling av producentansvarsavfall.

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket avskriver ärendet från vidare handläggning.

Ärendet

Konkurrensverket har, efter ett klagomål från Il Recycling AB, utrett Norra Åsbo Renhållnings Aktiebolags (härefter Nårab) verksamhet på bl.a. marknaden för fastighetsnära insamling av producentansvarsavfall hos flerbostadshus.

Utredningen har fokuserat på ett eventuellt missbruk av dominerande ställning enligt 2 kap. 7 § konkurrenslagen (2008:579), KL, i form av en utestängande rabatt.

Konkurrensverket har under utredningen bland annat besökt Nårab, träffat anmälaren och berörda branschorganisationer. Konkurrensverket har även skickat frågor till Nårab och ett stort antal företag verksamma på avfallsmarknaderna.

Bakgrund

Nårab är ett kommunalt avfallsföretag som bedriver verksamhet i ägarkommunerna Klippans, Perstorps och Örkelljunga kommun men även i Bjuvs och Åstorps kommun.¹ Genom kommunernas renhållningsskyldighet föreligger ett kommunalt monopol på insamling av hushållsavfall. Ansvaret för utförandet av denna skyldighet har i de aktuella kommunerna överförts till Nårab.

Nårab är även verksamma inom den konkurrensutsatta marknaden för fastighetsnära insamling av producentansvarsavfall.

Producentansvarsavfall ligger utanför definitionen av hushållsavfall genom specialreglering, förordning om producentansvar för returpapper (SFS 1994:1205) och

¹ Nårabs verksamhet i Bjuv och Åstorp kommer enligt uppgifter till Konkurrensverket att upphöra under år 2012.

förordning om producentansvar för förpackningar (SFS 2006:1273). För det avfall som omfattas av producentansvar är det producenterna som är ansvariga för att insamling sker. Producentansvarsavfall samlas även in vid återvinningsstationer och återvinningscentraler.

Under utredningen har det framkommit uppgifter som tyder på att Nàrab tillämpar högre priser för hämtning av hushållsavfall om företaget inte också kontrakteras för fastighetsnära insamling av producentansvarsavfall. De hushåll som väljer Nàrab som leverantör av tjänsten fastighetsnära insamling av producentansvarsavfall, specifikt tidningar och glasförpackningar, erhåller en rabatt som uppgår till ca 25 % av kostnaden för insamling av hushållsavfallet.

Skäl för beslut

Mot bakgrund av att Nàrab har monopol på insamling av hushållsavfall i de aktuella kommunerna har Nàrab en dominerande ställning på denna marknad.

Enligt 2 kap. 7 § KL är missbruk från ett eller flera företags sida av en dominerande ställning på marknaden förbjudet. Sådant missbruk kan särskilt bestå i att direkt eller indirekt påtvinga någon oskäligen inköps- eller försäljningspriser eller andra oskäligen affärsvillkor, begränsa produktion, marknader eller teknisk utveckling till nackdel för konsumenterna, tillämpa olika villkor för likvärdiga transaktioner, varigenom vissa handelspartner får en konkurrensnackdel eller ställa som villkor för att ingå ett avtal att den andra parten åtar sig ytterligare förpliktelser som varken till sin natur eller enligt handelsbruk har något samband med föremålet för avtalet.

Den i ärendet aktuella rabatten gynnar kunder som köper sitt behov av insamling av tidningar och glasförpackningar (producentansvarsavfall) från Nàrab. Rabatten tillämpas på det avfall där Nàrab har ett monopol, nämligen hushållsavfallet. Därigenom uppstår en situation där Nàrab använder en tjänst de har monopol på som hävstång när de erbjuder hushåll tjänster på en annan, konkurrensutsatt, marknad. Under dessa förutsättningar skulle en konsument som överväger att byta från Nàrab till ett annat företag för insamling av glasförpackningar och tidningar, eller står i valet mellan att anlita Nàrab eller en annan aktör, behöva ta hänsyn till den tröskeleffekt som uppstår om inte Nàrab anlitas.

Konkurrensverket har bedömt att en konkurrent som är lika effektiv som Nàrab inte skulle haft möjligheten att konkurrera prismässigt inom fastighetsnära insamling av tidningar och glas med Nàrab när de måste ta hänsyn till rabatten på hushållsavfallet. En sådan tillämpning av rabatten har utestängande effekter och kan därför utgöra ett missbruk av en dominerande ställning enligt 2 kap 7§ KL.

Konkurrensverket har under utredningen av ärendet också noterat att tillämpningen av den aktuella rabatten, vid i vart fall två tillfällen, har lett till negativa

effekter för konsumenter som har bytt eller övervägt att byta leverantör av fastighetsnära insamling av producentansvarsavfall.

Under Konkurrensverkets utredning har Nårab, efter möte med Konkurrensverket, uppgett att man genomför en rad förändringar för att ta om hand de frågeställningar som utretts i ärendet.

Nårab har på sin hemsida numera infört information som tydliggör att den rabatt på hämtning av hushållsavfall som utgår om kunder källsorterar, även ska ges för det fall att en annan aktör ansvarar för den fastighetsnära insamlingen av producentansvarsavfallet.

Det har även från företagets sida aviserats att förtydligande skrivningar kommer att föras in i det förslag till kommande renhållningstaxa och renhållningsordning som ska gälla från och med den 1 januari 2013 i de aktuella kommunerna. Ägar-kommunerna förväntas enligt Nårab ta besluten om renhållningstaxan och renhållningsordningen i slutet av november 2012.

Konkurrensverket anser, mot bakgrund av de åtgärder som Nårab redogjort för ovan, att det inte finns anledning att utreda frågan vidare. Ärendet kommer därför att skrivas av från vidare handläggning.

Detta beslut kan inte överklagas.

Detta beslut har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit konkurrens-sakkunnige Carl-Henrik Bergh.

Dan Sjöblom

Carl-Henrik Bergh

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats

Kopia till

IL Recycling AB